

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS

PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 12. janvārī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Irēna Kucina, tiesneši Jautrīte Briede un Juris Juriss, kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 231/2025),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Dzīvokļa īpašuma likuma 19.¹ un 20.² pantu (turpmāk – arī apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. un 105. pantam.

2. Dzīvokļa īpašuma likuma 19.¹ pants regulē noteikumus atkārtotai dzīvokļu īpašnieku kopsapulces organizēšanai, ja šā likuma 19. pantā noteiktajā kārtībā un termiņā sasauktā dzīvokļu īpašnieku kopsapulce, nav bijusi lemttiesīga. Minētajā pantā, tostarp ietverti noteikumi par kopsapulcē pārstāvēto dzīvokļu īpašumu īpašnieku skaitu un lēmumu pieņemšanai nepieciešamo balsu skaitu.

Savukārt Dzīvokļa īpašuma likuma 20.² pantā attiecīgi regulēti noteikumi atkārtotai dzīvokļu īpašnieku aptaujas organizēšanai, ja šā likuma 20. pantā noteiktajā kārtībā un termiņā organizētā dzīvokļu īpašnieku aptauja, nav bijusi lemttiesīga dzīvokļu īpašnieku kvoruma trūkuma dēļ, tostarp tie paredz

noteikumus par dzīvokļu īpašnieku pārstāvību un nepieciešamo balsu skaitu lēmumu pieņemšanai.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajai daļai konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt minētā panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šādu uzskatu pamatot.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka ir dzīvokļa īpašiece un 2025. gada 20. jūnijā no pārvaldnieka saņēma aicinājumu piedalīties Būvniecības informācijas sistēmā pievienotajā dzīvokļu īpašnieku aptaujā par daudzdzīvokļu mājas energoefektivitātes jautājumiem. Pirmā aptauja nav bijusi lemttiesīga dzīvokļu īpašnieku kvoruma trūkuma dēļ, tāpēc pārvaldnieks 2025. gada 4. augustā Pieteikuma iesniedzēju uzaicinājis piedalīties atkārtotā aptaujā. Atkārtotā aptauja bijusi lemttiesīga un atbalstījusi pārvaldnieka iesniegtos priekšlikumus. Pieteikumā arī atstāstīts dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma saturs, ar kuru citstarp uzdots dzīvokļu īpašnieku biedrībai dzīvokļu īpašnieku kopības vārdā pilnvarot pārvaldnieku veikt dzīvojamās mājas atjaunošanas darbus, tostarp, dzīvokļu īpašnieku biedrībai slēgt līgumu ar pārvaldnieku par dzīvojamās mājas energoefektivitātes paaugstināšanas projektu pakalpojumu nodrošināšanu. Pieteikuma iesniedzējas ieskatā apstrīdētās normas ierobežo dzīvokļu īpašnieku vairākuma tiesības, jo lēmumus par kopīpašuma izmantošanu un pārvaldīšanu pieņēmusi tikai viena trešdaļa dzīvokļu īpašnieku ar balsu vairākumu. Tādējādi esot aizskartas Pieteikuma iesniedzējas Satversmes 91. un 105. pantā ietvertās pamattiesības.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona ir tiesīga iesniegt konstitucionālo sūdzību vienīgi tad, ja viņa ir izmantojusi visas

iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai ja personai šādu iespēju nav.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka konstitucionālā sūdzība galvenokārt ir subsidiārs pamattiesību aizsardzības mehānisms (*sk. Satversmes tiesas 2007. gada 26. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2006-38-03 8.1. punktu*). Gadījumā, kad pamattiesības tiek aizskartas ar tiesību normu piemērošanas aktu, personai jāizmanto vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, kas paredz iespēju pārsūdzēt tiesību normu piemērošanas aktu, ar kura starpniecību tiesību norma ir aizskārusi personas pamattiesības. Satversmes tiesas likumā ietvertā subsidiaritātes principa mērķis ir nodrošināt, lai tiesa, izskatot lietu pēc būtības, vispirms izmantotu tās rīcībā esošās tiesību normu interpretācijas un piemērošanas metodes Satversmei atbilstoša rezultāta sasniegšanai (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 19. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-71-01 14. punktu*).

Atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likuma 16. panta ceturtajai daļai tiesa, pamatojoties uz dzīvokļa īpašnieka pieteikumu, var atzīt dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu par spēkā neesošu, ja lēmums vai tā pieņemšanas procedūra ir pretrunā ar šā likuma noteikumiem. Prasību var celt triju mēnešu laikā no dienas, kad attiecīgā persona uzzināja vai tai vajadzēja uzzināt par dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu, bet ne vēlāk par gadu no lēmuma pieņemšanas dienas.

No pieteikuma konstatējams, ka Pieteikuma iesniedzēja nav izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem. Proti, viņa nav izmantojusi Dzīvokļa īpašuma likuma 16. panta ceturtajā daļā paredzētās tiesības.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.

5. Pieteikums Satversmes tiesā iesniegts 2025. gada 10. novembrī. Tomēr Satversmes tiesas elektroniskās dokumentu aprites sistēmas kļūdas dēļ tas nodots izskatīšanai kolēģijai 2025. gada 29. decembrī. Pieteikums netika izskatīts

Satversmes tiesas likuma 20. panta septītajā daļā noteiktajā termiņā, proti, viena mēneša laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 231/2025).
2. Atvainoties [...] par kavējumu viņas pieteikuma izskatīšanā.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Irēna Kucina